

У зв'язку з цим, метою нашої роботи було вивчення самодіяльної форми організації туристської сфери в Карпатському регіоні, як специфічного виду туристської діяльності.

Завданням даного дослідження було: розкрити та узагальнити особливості організації самодіяльної туристської роботи у Карпатському регіоні.

На самодіяльним туризмом, ми розуміємо різні види туристських походів та подорожей, що організовуються спортивними товариствами, туристськими клубами, туристськими секціями, оздоровчо-спортивними таборами, школами, окремими відділами туристів та іншими організаціями [1]. Особливістю змісту діяльності самодіяльних туристів є те, що вони самі добирають склад групи, обирають район подорожі і розробляють маршрут, забезпечують себе всім необхідним. Варто зазначити, що на сьогодні все активніше збільшується кількість людей, які проводять свої вихідні саме в Карпатах. Їх приваблюють численні пам'ятки архітектури, чудовий клімат, гірськолижні курорти [2]. Карпатський регіон є привабливий ще й тим, що у ньому є всі умови для організації найпопулярніших видів туризму: гірськолижного, гірського, лижного, водного і велосипедного. Велика робота у регіоні проводиться із забезпечення комфортності та здійснення безпеки проведення туристських подорожей (знакування туристських шляхів, чітка робота регіональної контролюючої рятувальної служби).

Карпатський регіон є чи не найпопулярнішим туристським регіоном нашої держави. Вивчення специфіки самодіяльної туристської діяльності саме на цій території дає можливість зрозуміти особливості організації та місце їх у загальній системі функціонування туристської сфери. Карпатський регіон, попри свою віддаленість та популярність, має ще багато нерозв'язаних проблем і тому є необхідність у глибокому дослідженні особливостей та перспективи розвитку цього регіону.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Декстер В.Д. Основи оздоровчо-спортивного туризму: Навчальний посібник. для завч. освіти. – К.: Науковий світ, 2003. – 203 с.
2. Дубина В.І. Проблеми рекреаційного освоєння нових територій Карпат у межах Львівської області // Тези Міжнар. наук.-прак. конф. "Карпати – український міст в Європу: проблеми і перспективи". – Львів: Атлас, 1993 р. – С. 112-113.
3. Щур Ю.В., Дмитрук О.Ю. Спортивно-оздоровчий туризм. Навчальний посібник. – К.: "Антістрим", 2003. – 232 с.

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ВОДНИХ РЕКРЕАЦІЙНИХ ОБ'ЄКТІВ МІСТА ЛЬВОВА

ЗВЕНИСЛАВА МАМЧУР, ЛЮБОМИР ВОВКАНИЧ

Львівський державний інститут фізичної культури

Для міста Львова, крім проблем водопостачання, актуальними є збереження парків, зелених масивів, місць відпочинку. Особливістю є розташування міста на відносно Європейському Вододілі, що зумовлює відсутність на його території постійоводних річок, великих озер, водосховищ. Це, у свою чергу збільшує рекреаційне

навантаження на інші водні об'єкти. Для покращення ситуації необхідний комплексний моніторинг за екологічним станом водних об'єктів та інтенсивністю рекреаційного навантаження.

У зв'язку з цим у рамках проекту "Оцінка рівня забруднення водою Львова: факти, розуміння, рекомендації" були проведені дослідження з метою вироблення рекомендацій щодо покращення екологічного стану водних об'єктів Львова, які служать важливими об'єктами рекреації. Для дослідження були вибрані Піщані, Брюховицькі, Левандівське та Винниківське озера, для яких характерне інтенсивне використання у рекреаційних цілях, про що свідчать дані підрахунку кількості рекреантів. Найбільша сумарна кількість відпочиваючих зареєстрована на Винниківському озері ($143,67 \pm 25,1$), дещо менша - на Брюховицькому озері №1 ($87,0 \pm 2,6$) та Левандівському озері ($60,0 \pm 18,8$ осіб). Була проведена також оцінка відносної величини рекреаційного навантаження. З цієї метою ми знаходили відношення загальної кількості відпочиваючих до площі плеса озера. Отриманий показник (рис. 1.) свідчить, що найбільше відносне рекреаційне навантаження характерне для Брюховицького озера №2. Значно меншим воно є для Левандівського та Піщаних озер.

Активне використання молоддю водних об'єктів з рекреаційною метою підтверджують дані аналізу соціологічного опитування студентів I курсу факультету фізичного виховання ЛДІФК і географічного ЛНУ ім. Івана Франка.

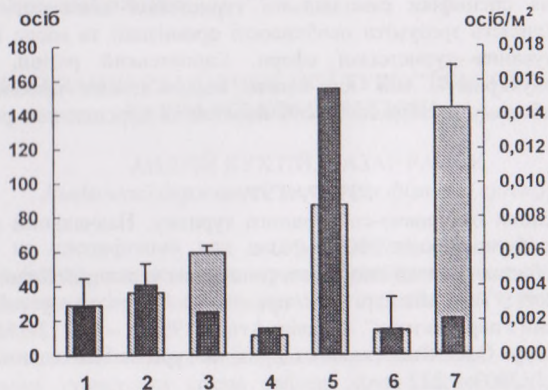

Рис. 1. Рекреаційне навантаження досліджуваних озер м. Львова.

Світлі стовпчики – загальна кількість відпочиваючих, темні стовпчики – відносна величина рекреаційного навантаження, осіб/м². Досліджувані озера: 1 – Піщане №1, 2 – Піщане №2, 3 – Левандівське, 4 – Брюховичі №1, 5 – Брюховичі №2, 6 – Брюховичі №3, 7 – Винниківське.

Вік учасників становив: до 16 років – 1,54 %, 16-20 років -93,85%, 21-26 років - 4,62 %. Серед учасників 58,46 % проживає у Львові, 24,62% – у Львівській області, 12,31% - в околицях Львова. Дані опитування свідчать, що влітку біля водою м. Львова відпочивають 75,4% опитаних, найчастіше для відпочинку використовується Винниківське - 17% і Брюховицькі озера - 15,4%, менше - Піщані - 3,1%, та

Доступність – 3,1%. Головним критерієм при виборі місця купання є чистота водойми – 94,3%, менш суттєвими виявились близькість – 36,9%, комфортні умови – 21,5%, безпека – 13,4% (рис. 2). Найбільшу роль серед джерел інформації про стан забруднення водойм відіграють ЗМІ – 76,9%, особисті контакти – 73,8%, власний досвід – 4,6%, інформація органів санітарно-епідемічного нагляду – 4,6%.

Таким чином, водні об'єкти відіграють велику роль у відпочинку молоді м. Львова. При цьому молодь надає перевагу чистим водоймам із облаштованими зонами відпочинку.

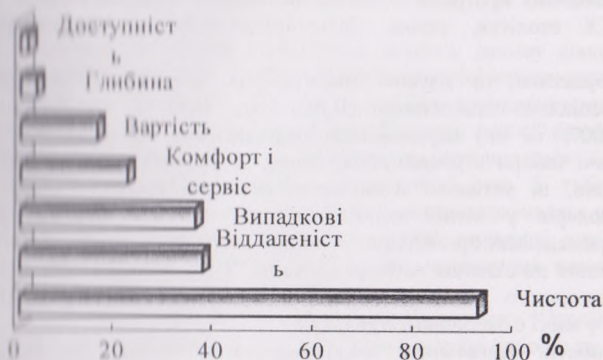

Рис. 2. Основні критерії, за якими здійснюється вибір водойм для відпочинку.

У той же час стан більшості водних об'єктів відпочинку м. Львова викликає серйозну тривогу, оскільки вони забруднюються промисловими та побутовими стоками, зливками з автомобільних шляхів, акваторії забруднені, прибережні зони позначені. За період 1999-2001 рр. якість води в досліджуваних озерах не відповідала вимогам нормативних документів¹, не були дотримані вимоги щодо благоустрою зон рекреації. Зокрема, на момент дослідження практично на всіх озерах не були позначені межі купання, відсутні зони обслуговування, спортивна, дитячого сектору, розміщення медпункту та рятувальної станції. Не було душових, туалетів, джерел питної води.

Таким чином, проведені дослідження засвідчили необхідність проведення комплексу заходів для покращення стану водних об'єктів у цілому та рекреаційних зон навколо озер зокрема. Серед них у першу чергу слід назвати: відродження і підтримання сприятливого гідрологічного стану водойм міста шляхом створення водоохоронних зон і прибережних смуг, їх очищення та впорядкування; прийняття рішень щодо надання озерам статусу відпочинкової зони; створення за участі зацікавлених сторін екологічно-екологічної служби контролю та організації рекреаційних умов; підвищення екологічної свідомості молоді за допомогою постійно діючої екологічної просвіти, засобів масової інформації, фізичної культури, спорту.

¹ Держстандарту "Охорона природи. Гідросфера. Гігієнічні вимоги до зон рекреації водних об'єктів" ДСТУ 118:17.1.3.02-80"